

Panahiani.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هیئت محبان العباس (علیه السلام)

حوزه علمیه دارالحکمه

استاد پناهیان حفظه الله

سلسله جلسات آداب هیئت داری

چکیده ی نموداری جلسه اول
(چهارشنبه- ۱۳۹۱/۰۲/۰۳)

تعریف هیئت

تعریف اجمالی: محل تجمع گروهی از مؤمنین که معمولاً در مناسبت‌ها یا به صورت هفتگی یا به هر دو صورت جلسات آن برگزار می‌شود.
تعریف نسبتاً دقیق: تشکیلاتی که به برگزاری جلسات متناوب بکر و ذکر دینی اقدام می‌کند.

تعریف کامل تر: نهاد و تشکیلات دینی که در جامعه‌ی شیعی شکل گرفته جهت برگزاری جلسات ذکر اهل بیت (ع) و ذکر ابا عبدالحسین (ع) به صورت خاص و در کنار آن تفکر کردن دینی و ذکر قرآن که به انتقال و توسعه‌ی مفاهیم دینی هم اقدام می‌کند.

اعضا: گروهی از مؤمنین

ارکان تعریف هیئت

زمان برگزاری: ۱- مناسبتی ۲- هفتگی ۳- هر دو صورت

موضوع جلسات:

۱- ذکر الف: قرآن ب: عترت: با محوریت ذکر اهل بیت (ع) و ذکر ابا عبد الله الحسین (ع) به صورت خاص؛ ج: تعلیم و تربیت: شامل: الف: موعظه، ب: مناجات و دعا؛ ج: قرائت قرآن (یکی از نامهای قرآن ذکر است).

۲- فکر: الف: زیر مجموعه‌ی ذکر است؛ ب: آیات مرتبط (فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ (۲۱) پس تذکر ده که تو تنها تذکردهنده‌ای (۲۱) و فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ أَهْلَ ذِكْرِ جَوِيَا شَوَيْد (۴۳))

ویژگی هیئت مطلوب

۱- پرداختن به ذکر قرآن و عترت توأمان (إِنِّي تَارِكُم فَيْكُم الثَّقَلَيْنِ مَا إِن تَمَسَّكْتُم بِهِمَا لَنْ تَضَلُّوا بَعْدِي، كِتَابُ اللَّهِ وَ عِترَتِي أَهْلُ بَيْتِي وَ أَنَّهُمَا لَمْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضِ)

۲- برجسته بودن ذکر ابا عبد الله الحسین (ع)؛

الف : علت: ایشان قرآن مجسم هستند ؛ ب: قدرت جاذبه ی ایشان برای منور ساختن قلوب بیشتر است ؛ ج: اساساً شهادت تأثیر شگرفی در روح انسان دارد.

۱- إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا فِيهَا قَالُوا وَ مَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ قَالَ مَجَالِسُ الذِّكْرِ. به بهره برداری از باغ های بهشت پردازید ، پرسیدند باغ های بهشت کجاست؟ فرمودند: مجالس الذکر.

نمونه های هیئت در احادیث و روایات

۲- شخصی نزد رسول الله (ص) آمد و گفت: وقتی در مجلس شما هستیم حال خوشی داریم ، از اینجا بیرون می رویم حالمان عوض می شود و آن صورت معنوی را نمی توانیم حفظ کنیم.

حضرت فرمودن: ابن طیبی است ؛ چون اگر شما می توانستید حال خود را در خارج جلسه حفظ کنید ، می توانستید همانند حضرت عیسی ابن مریم (ع) روی آب راه بروید.

نمونه های هیئت در احادیث و روایات

۳- مجلس ذکر شهیدان در مدینه؛ علی الخصوص حول محور جناب حمزه سید الشهداء عموی پیامبر اکرم صلوات الله علیه و آله مجالسی برگزار می شد که خانواده شهدا جمع می شدند و ابتدا برای جناب حمزه سید الشهداء و سپس برای شهیدان خود گریه می کردند. البته این به توصیه پیامبر اکرم بود.

۴- در خصوص گریه برای شهدا سفارش های ویژه ای برای خانم ها مطرح است. ثواب های با عظمتی برای این افراد ذکر شده است. مثل خانم هایی که به خواهر جناب حمزه سید الشهداء و سایر خانواده های شهدا تسلیت می گفتند.

۵- حضرت زهرا سلام الله علیها به طور مشخص برنامه دائمی و هفتگی داشتند. هفته ای دو بار و هفته ای یکبار نقل شده است. برنامه ثابت برای گریه کردن در کنار قبر جناب حمزه سید الشهداء و همچنین ماجرای بیت الاحزان و سفر همیشگی ایشان با آن مجلس که اهل بیت در غربت تشکیل می دادند.

۶- امیر المومنین علیه السلام می فرمایند: مومن باید هفته ای یکروز وقت خودش را اختصاص به کسب معارف دینی بدهد. هفته ای یکبار سفارش امیرالمومنین در کنار آن هفته ای یکبار اشک ریختن برای جناب حمزه سیدالشهدا را که کنار هم بگذاریم، می بینیم که به خودی خود هیئت شکل می گیرد.

نمونه های هیئت در احادیث و روایات

۷- امام زین العابدین علیه السلام در دعای ابو حمزه ثمالی به بارگاه خداوند متعال عرضه می دارند:

اینکه از چشم تو افتاده ام و از تو دور افتاده ام؛ آیا ناشی از این است که از مجلس اهل ذکر و مجالست با علما فاصله گرفته ام؟" یا در ابتدا عرضه می دارند: "خدایا چرا هر وقت می خواهم به مجلس توبه و توابین بروم یک مانعی پیش می آید که نمی توانم شرکت کنم؟ حضرت در دل می کنند که نکند من به دلیل اینکه در مجلس اهل ذکر و علما شرکت نکرده ام از چشم تو افتاده ام!

۸- امام صادق علیه السلام می فرمایند: آیا دور هم می نشینید؟ آیا یاد ما می کنید؟ و بعد سفارش هایی برای چنین مجالسی بیان کردند.

۹- امام محمد باقر علیه السلام: روایت است، گروهی از شیعیان جمع بودند، حضرت به آنها ملحق شدند. آنها مقابل حضرت به استقبال برخواستند. حضرت فرمودند: "قسم به بوی شما و جان هایتان را دوست دارم.

۱۱- امام رضا علیه السلام می فرمایند: هر کی در مجلسی بنشیند که در این مجلس امر ما اهل بیت احیاء شود و قتیکه دل ها می میرند دل او نخواهد مرد یعنی به نوعی عاقبت بخیری را برای او تضمین می کنند.

۱۲- امام صادق علیه السلام به یکی از دوستانشان یاد آوری می کنند که فلانی آیا به زیارت کربلا رفته ای؟ آن شخص گفت نمی توانم.

حضرت فرمودند از همان راه دور به یاد ابا عبدالله الحسین می افتی؟ گفت بله آقا. حضرت فرمودند آیا جزئیات مصائب ایشان را یاد آوری می کنی؟ پاسخ گفت: بلی آقا این کار را می کنم. حضرت سؤال کردند: آیا گریه هم می کنی؟ آن شخص پاسخ داد بله، گریه می کنم به حدی که خانواده ام متوجه می شوند. غذا و طعام از دهانم می افتد آنگاه حضرت خودشان مفصل گریه کردند و فرمودند خدا رحمت کند چشم تو را و بسیار تشویقشان کردند.

نمونه های هیئت در احادیث و روایات

۱۳- امام صادق و امام رضا علیهما السلام افرادی را که با مدیحه سرایی و اشعارشان به ذکر مصائب اهل بیت و ذکر مناقب ایشان می پرداختند، تشویق های زیادی از جانب ائمه اطهار علیه السلام دریافت می کردند.